

Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Inledning

Under de senaste åren har arbete med offentligt idéburet partnerskap utvecklats. Gävle kommuns nämnder och styrelser kan ingå idéburet offentligt partnerskap (IOP) där riktlinjen kan användas som stöd i arbetet. Riktlinjen kompletterar dokumentet Idéburet offentligt partnerskap - En juridisk vägledning.

Syftet med IOP är att skapa långsiktiga samarbeten med idéburna organisationer. Följande punkter är utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden.
2. Det syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål.
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.¹

Arbetet med utformning av IOP finns bland annat beskrivet via Upphandlingsmyndigheten² samt SKR (Sveriges kommuner och regioner)³. För mer information, se vidare i Gävle kommuns dokument Idéburet offentligt partnerskap – En juridisk vägledning.

Nämnden eller styrelsen ska kontrollera att den idéburna organisationen bedrivs på ett sätt som är överensstämmande med demokratiska principer, vara inkluderande, jämställt, och inte diskriminerande.⁴

¹ SOU 2019:56

² <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statsstod/riktade-vagledning/hur-kan-kommuner-finansiera-eller-anskaffa-skyddat-boende/ideburet-offentligt-partnerskap-iop/>

³

<https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/utvecklaidebur-etoffentligtpartnerskap.29016.html>

⁴ Se vidare, Gävle kommuns värdegrund, <https://www.gavle.se/service-och-information/om-gavlekommun/vardegrund-och-visioner/gavle-kommuns-vardegrund/>

Genomförande

Ett IOP är en samverkansöverenskommelse som tecknas kring en särskild och avgränsad verksamhet i vilken kommunen har intressen. Det kan handla om tjänster som avser social välfärd, som exempelvis personer i hemlöshet, psykisk hälsa äldre, stöd till ensamkommande ungdomar, kvinnojourer, olika integrationsprojekt mm.

Partnerskapet ingås genom att parterna kommer överens om vilken verksamhet som ska bedrivas av den idéburna organisationen, med vilka mål och inom vilka ramar. Processen fram till överenskommelsen består av flertalet möten med de organisationer som kan vara berörda. IOP överenskommelse skrivs ofta runt en särskild verksamhet, som ägs av den idéburna organisationen. Det är således fullt möjligt för en organisation att få föreningsbidrag, ha ett IOP samt ha upphandlade uppdrag från kommunen. Om föreningsbidrag eller tjänsteköp (upphandlade eller direktupphandlade) är en mer lämplig avtalsform så bör inte IOP användas, exempelvis är inte IOP lämpligt inom områden där det finns en etablerad marknad. IOP ska inte heller ses som ett sätt att kringgå upphandlingsreglerna.⁵ Likt alltid gäller att kommunen utifrån syftet med verksamheten bestämmer hur den bör finansieras.

Ett partnerskap med en idéburen organisation bygger på samarbete, tillit och att båda bidrar med resurser. Kommunen kan lämna ett ekonomiskt stöd, men det behöver nödvändigtvis inte handla om pengar. Det kan också handla om att värdera exempelvis personella resurser, kompetens och lokaler. Även organisationen kan gå in med egna medel till exempel pengar, personal, volontärer eller lokaler. Detta nedtecknas i en icke detaljreglerad överenskommelse.

I överenskommelsen bestäms vad partnerskapet gäller, vilken part som ska bidra med vilka resurser, hur länge överenskommelsen ska gälla, samt vidare punkter under rubriken Överenskommelse, se nedan. Överenskommelsen bör vara flerårig och tecknas för minst två år. Kommunen och organisationen ska även ha regelbunden uppföljning och dialog kring hur verksamheten fortskrider, utveckling framåt samt hur fortsatt samverkan bör utformas. Uppföljningen av en IOP överenskommelse skiljer sig på så sätt jämfört med uppföljning av föreningsbidrag eller tjänsteköp, då uppföljning av IOP blir mer tillitsbaserad.

⁵ För mer information, se vidare i Idéburet offentligt partnerskap – En juridisk vägledning.

Överenskommelse

Nämnden eller styrelsen får anpassa överenskommelsen för respektive IOP. Nedanstående punkter bör dock övervägas i överenskommelse om IOP. En överenskommelse bör alltid föregås av ett eller flera idémöten.

- Bakgrund
- Parter
- Period för partnerskapet
- Partnerskapets samfinansiering
- Värdegrund för partnerskapet⁶
- Målgrupp och uppdrag
- Samverkan
- Partnerskapets organisering
- Utvärdering och uppföljning⁷

Inför ingående av IOP ska nämnden eller styrelsen begära in följande uppgifter.

- Stadgar
- Beskrivning av organisationens verksamhetsidé och ordinarie verksamhet
- Årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk berättelse med bokslut
- Revisionsberättelse
- Verksamhetsplan och styrelseförteckning
- Uppgift om medlemsantal

⁶ Se vidare, Gävle kommuns värdegrund, <https://www.gavle.se/service-och-information/om-gavlekommun/vardegrund-och-visioner/gavle-kommuns-vardegrund/>

⁷ Se vidare kring detta i textavsnitt på sid. 2